

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการเกษตร. (2543). เทคนิคการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช. กรุงเทพฯ: คูรุสภา ลาดพร้าว.
- กรมทรัพยากรน้ำ. (2552). แนวคิดและเทคนิคการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการลุ่มน้ำ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2539). สถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทย. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- กรมอนามัย. (2552). แผนชุมชนเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัดอุบลราชธานี การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน. นนทบุรี: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- กองสุขศึกษา. (2550). กระบวนการและรูปแบบการสนับสนุนการดำเนินงานชมรมสร้างสุขภาพ. นนทบุรี: กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข.
- ขนิษฐา กาญจนรังสีนนท์. (2551). แผนชุมชน การได้มาและใช้งานเพื่อชุมชน. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- คณะกรรมการอำนวยการจัดทำแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 10. (2549). แผน 10 ยุทธศาสตร์สุขภาพพอเพียง. นนทบุรี: กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
- คณะกรรมการอำนวยการจัดทำแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ. (2550). แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10. (พ.ศ.2550-2554). กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- คณะทำงานการจัดการความรู้สำนักงานเกษตร. (2551). บทเรียนฝังความคิด. พระนครศรีอยุธยา.
- คณะทำงานประสานงานและเตรียมวิทยากรกระบวนการ. (2548). คู่มือวิทยากรกระบวนการ กระบวนการจัดทำแผนชุมชน. กรุงเทพฯ : โครงการบูรณาการแผนชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของชุมชนและเอาชนะความยากจน.
- จตุพร วิศิษฐ์โชติอังกูร. (2551). เครื่องมือวิจัยทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- จารุพงศ์ พลเดช. (2550). บันทึกความทรงจำฉบับพฤษภาคมรำลึก. กรุงเทพฯ : กรมการพัฒนาชุมชน.
- ชฎามาศ ขาวสะอาด. (2551). โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง.

- หุหมพลภัทร์ คงธนจารุอนันต์. (2551). การดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในหมู่บ้านหนองมะจับ ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูเกียรติ ลีสุวรรณ. (2545). การวางแผนและบริหารโครงการ. ลำปาง: จิตวัฒนาการพิมพ์.
- ครุพันธ์ แสนศิริพันธ์. (2537). ความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่สันป่าตอง กิ่งอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนพร หันกิตติกุล. (2549). การวางแผนการผลิตพืชในตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นงเยาว์ อุดมวงศ์, นันทวรรณ ศรีแดง, อมรรัตน์ งามสวย และเดชา ทำดี. (2546). พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร. เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิรขรา การ์ิสรรพ์. (2536). ผลของกระบวนการประชุมปฏิบัติการที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บริรักษ์ อุ่นคำมี. (2549). การจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นหมู่บ้านจัดการสุขภาพของบ้านป่าไม้แดง ตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปัดพงษ์ เกษสมบุญ. (2546). การเจ็บป่วยของคนไทยจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช. เอกสารประกอบการปฏิรูประบบสุขภาพ สำหรับการประชุมเวทีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2546. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- ประกิต เพ็งวิชัย. (2551). รายงานจากการสัมมนารูปแบบการจัดการที่ดินปีพ.ศ.2551. กรุงเทพฯ: สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน.
- ประเทือง ภูมิภัทราคม. (2540). การพัฒนาพฤติกรรมทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ และ สวิง สุวรรณ. (2536). พฤติกรรมศาสตร์ พฤติกรรมสุขภาพและสุขภาพศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประเวศ วะสี. (2550). การพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน

- ประสงค์ ตันพิชัย. (2550). เอกสารประกอบการสอนกระบวนการบริหารวิชาการและองค์การทางการศึกษาเกษตร. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- ปราณี ทองคำ และคณะ. (2549). การใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานสตรี. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปริญญ์ ภาณุเวช. (2548). อันตรายใกล้ตัว...เกษตรกรผู้สัมผัสกับยาปราบศัตรูพืชในรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 16. นนทบุรี: กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
- ปาริชาติและคณะ. (2543). แนวคิดและเทคนิคการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการลุ่มน้ำ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พงษ์ภัทร รัตนสุวรรณ. (2550). กระบวนการในการกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพในระดับท้องถิ่นของเทศบาลตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พนัส พุกภัยสุนันท์. (2546). การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ระหว่างแกนนำประชาชน 8 กลุ่มกับผู้แทนจากเทศบาลตำบลปรางบุรี อำเภอปรางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ประจวบคีรีขันธ์: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์.
- พาลาภ สิงหเสนี. (2537). พืชของยาฆ่าแมลงต่อผู้ใช้และสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชกระแสรับสั่งในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงแก่ผู้เข้าเฝ้าถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาพุทธศักราช 2517. ในเนชั่นสุดสัปดาห์ ปีที่ 15 ฉบับที่ 763. (2550). ความสัมพันธ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เนชั่น.
- ไพศาล รัตนเสถียร, ดำรง เวชกิจ, จีรนุช เอกอานวย, สมบูรณ์ ทองสกุล, ทรงวุฒิ พจนานวงศ์ และ สมชาย อามีน. (2543). เทคนิคการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช. กรุงเทพฯ: คูรุสภาลาดพร้าว.
- ไพศาล บรรจสุวรรณ์. (2552). เศรษฐกิจการเมืองเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภัทรวดี พงษ์ระวีวงศ์ และ สุทัศน์ ศรีดวงแก้ว. (2544). ระดับโคลีนเอสเทอเรสในซีรัมของเกษตรกรที่ใช้สารเคมีกำจัดแมลง. เชียงใหม่: รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ภาควิชานิติเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มูลนิธิเพื่อสันติภาพเขียว. (2551). เผยโฉมเคมีเกษตร: การใช้ปุ๋ยและยาฆ่าแมลงในประเทศไทยและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมวิชาการเกษตร.

มูลนิธิหมอบ้าน. (2541). วารสารหมอบ้านเล่ม 110 ฉบับ06/1998. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หมอบ้าน.

มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์. 2551. “การทำผังความคิด” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา
<http://www.km.doae.go.th/bestpractice/uploadfile/bestayut0002.doc> (6 สิงหาคม 2553).

รติกร ฌ ลำปาง. (2543). ความรู้และการปฏิบัติในการใช้สารเคมีเพื่อการผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรในอำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รังสียา นารินทร์. (2547). การพยาบาลอนามัยชุมชน. เชียงใหม่: กลุ่มการพยาบาลสาธารณสุข คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิฑูร อตันโธ. (2543). หมอบ้านเพื่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หมอบ้าน.

วีรศักดิ์ เกียรติผดุงกุล. (2533). แบบรายงานผู้ป่วยที่เกิดโรคจากการประกอบอาชีพปีพ.ศ.2533. นครราชสีมา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา.

วันเพ็ญ ตระกูลแก้ว. (2549). ความยั่งยืนในการส่งเสริมสุขภาพของชุมชนบ้านถ่มตอง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วรรณธร จรุงโรจน์สกุล. (2548). ผลของโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมต่อความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศักดิ์ดา ศรีนิเวศน์. (2546). พืชภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช. เอกสารประกอบการปฏิรูประบบสุขภาพสำหรับการประชุมเวทีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2546. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.

สกุลศักดิ์ อินทล้า. (2551). วิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกชุมชนการพึ่งตนเองบ้านสวนสายลมจอย ตำบลห้วยทราย อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพฯ: วิสุทธิการพิมพ์.

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2552). เอกสารประกอบวิชาการบริหารรัฐกิจPA780.

พิษณุโลก: นิคำพิษณุโลก.

สถานีนอนามัยตำบลโป่งแยง. (2552). รายงานการตรวจวิเคราะห์หาสารเคมีในกระแสดูดเกษตรกรตำบลโป่งแยง. เชียงใหม่: สถานีนอนามัยตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่.

สยาม พุเจริญ. (2551). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดูแลสุขภาพของชุมชนบ้านงามเมือง ตำบลยางฮอม อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สำนักกระบาดวิทยา. (2551). **Annual Epidemiological Surveillance Report 2008**. นนทบุรี: กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
- สำนักกระบาดวิทยา. (2552). **Pesticide poisoning 2009**. นนทบุรี: กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2549. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ.2545-2549**. กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.
- สมาคมอารักขาพืชไทย. (2543). **การใช้สารอารักขาพืชไทยอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: ชีบา-ไคกี้ (ประเทศไทย).
- สมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน. (2547). **การใช้สารเคมีเกษตรด้วยความปลอดภัย**. Retrieved May 20, 2547, from <http://www.shawpat.or.th/default.html>
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- สามารถ ใจเตี้ย. (2551). **สุขอนามัยสิ่งแวดล้อม**. เชียงใหม่: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- แสงโสม เกิดคล้าย. (2552). **การสอบสวนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม**. นนทบุรี: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- แสงโสม เกิดคล้าย และศิรินุช ชื่นอินมณู. (2548). **รายงานผลการพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม**. นนทบุรี: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- อรพิน แสงสว่าง. (2539). **จิตวิทยา. (พิมพ์ครั้งที่ 4)**. กรุงเทพฯ: สยามศิลป์.
- อารียา นภาพงษ์. (2550). **รูปแบบการวางแผนเสริมสร้างเด็ก ในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Arbuckle, T. E., Lin, Z. & Mery, L. S. (2001). **An exploratory analysis of the effect of pesticide exposure on the risk of spontaneous abortion in an Ontario farm population**. Environ Health Perspec, 109, 851-857.
- Baldi, I. & Filleul, L. et al. (2001). **Neuropsychologic effect of long-term exposure to pesticide: results from the French phytoner study**. Environ Health Perspec, 109, 839-844.
- Banerjee, B.D. (1999). **The influence of various factors on immune toxicity assessment of pesticide chemical** [Electronic version]. Toxicology letters, 107, 21-31.

- Blakley, B. R., Yole, M. J., Brousseau, P., Boermans, H., & Fournier, M. (1998). **Effect of pentachlorophenol on immune function** [Electronic version]. *Toxicology*, 125, 141-148.
- Bohmont, B.L. (2000). **The standard pesticide user's guide (5th ed.)**. New Jersey : Prentice-Hall.
- Bolognesi, C. (2003). **Genotoxicity of pesticides: a review of human biomonitoring studies** [Electronic version]. *Mutation Research*, 543, 251-272.
- Brooks, G.T. (1974). **Chlorinated insecticides: technology and application**. Ohio: CRC.
- Carter, V. B. et al. (1973). **Dictionary of education**. New York : McGraw-Hill Book.
- Casarette, L.J., Doull, J. (1975) **Toxicology : the basic science of poisons**. New York : Macmillan.
- Dalton, S. R., Miller, R. T., & Meyer, S. A. (2003). **The herbicide metolachlor induces liver cytochrome P450 2B1/2 and 3A1/2, but not thyroxine-uridine dinucleotide phosphate glucosyltransferase and associated thyroid gland activity** [Electronic version]. *International Journal of Toxicology*, 22, 287-295.
- Environment Protection Agency. (2004). **Understanding pesticides**. Retrieved March 20, 2005, from <http://www.urbanext.uiuc.edu/greenline/97v1/9704.07.html>
- Erbe, E. (2004). **What are pesticides?**. Retrieved March 20, 2005, from <http://www.uhl.uiowa.edu/newsroom/hotline/1995/pesticide.html>
- Fuortes, L., & Schwartz, D. A. (1996). **Pesticides**. In John Noble et al. (Eds.) *The text book of primary care medicine*. Mosby : St. Louis.
- Hartley, G.S., & West, T.F. (1969). **Chemicals for pest control**. England : Pergamon.
- Hayes, W.J., & Laws, E.R. (1991). **Handbook of Pesticide toxicology: volume 3 classes of Pesticides**. United State: Academic.
- Institoris, L., Papp, A., Siroki, O., Banerjee, B. D., & Desi, I. (2002). **Immuno - and neurotoxicological investigation of combined subacute exposure with the carbamate pesticide propoxur and cadmium in rats** [Electronic version]. *Toxicology*, 178, 161-173.
- Kamrin, M.A. (1997). **Pesticide profiles : toxicity, environmental impact, and fate**. New York : CRC.

- Kothandapani, V. (1971). **A Psychological Approach to the Prediction of Contraception Behavior.** Chapel Hill. North Carolina : Population center
- Krathowhl, D. R., Bloom, B. S., & Masia, B. B. (1971). **Taxonomy of educational objectives : the classification of education goal handbook 11 : a affective domain.** New York : David Mckay.
- Krathowhl, D. R., Bloom, B. S., & Masia, B. B. (1974). **Taxonomy of educational objectives.** New York : David McKay.
- Lazarini, C. A., Lima, R. Y., Guedes, A. P., & Bernardi, M. M. (2004). **Prenatal exposure to dichlorvos : physical and bahavioral effects on rat offspring** [Electronic version]. *Neurotoxicology and Teratology*, 26(4), 607-614.
- Loder, N. (2000). **Royal society warns on hormone disrupter.** New York : Nation.
- Meyer, A., Chrisman, J., Moreira J. C., & Koifman, S. (2003). **Cancer mortality among agricultural workers from Serrana Region, state of Rio de Janeiro, Brazil.** *Environmental Research*, 93(3), 264-271.
- Northwest Coalition for Alternatives to Pesticides.(2004). **What is a pesticide?.** *Journal of Pesticide Reform*, 19(2), 2.
- OSHA. (2003). **Personal protective equipment.** Retrieved June 16, 2004, from http://www.osha.gov/pls/oshaweb/owadisp.show_document?p_table=NEWS_RELEA SE&p_id=10181
- O' Leary, E. S., Vena, J. E., Freudenheim, J. L., & Brasure, J. (2003). **Pesticide exposure and risk of breast cancer : a nested case-control study of residently stable women living on Long Island** [Electronic version]. *Environmental Research*, 94(2), 134-144.
- Pei, M. (1976). **The lexicon webster dictionary : volume II.** America : The English Lauguage Institute of America.
- Pesticide Education Center. (2002). **Safer alternatives to toxic pesticides.** Retrieved March 20, 2005, from <http://www.pesticides.org>
- Pesticide Poisoning Registry Report. (1998). **Pesticide exposure and symptoms.** Retrieved March 25, 2005, from http://www.health.state.nysdoh/pest/pesticide_poison_report.htm
- Pimentel, D. (1996). **Green revolution agriculture and chemical hazards** [Electronic version]. *The Science of the Total Environment*, 188, S86-S98.

Prochaska, J. & DiClemente, C. (1982). **Transtheoretical therapy: toward a more integrative model of change**. *Psychotherapy: Theory, Research, and Practice*, 19(3), 276-288.

Safety and Security Information Center. (2003). **Pesticides**. Retrieved March 2, 2005, from <http://www.securityworld.com/librally/health/pesticides.html>

Schwartz, N. E. (1975). **Nutrition knowledge, attitude, and practices of high school graduates**. *Journal of the American Dietetic Association*, 66(1), 28-31.

Wesseling, C., McConnell, R., Partanen, T., & Hogstedt, C. (1997). **Agricultural pesticide use in developing countries: health effects and research needs [Electronic version]**. *International Journal of Health Services: Planning, Administration, Evaluation*, 27, 273-308.

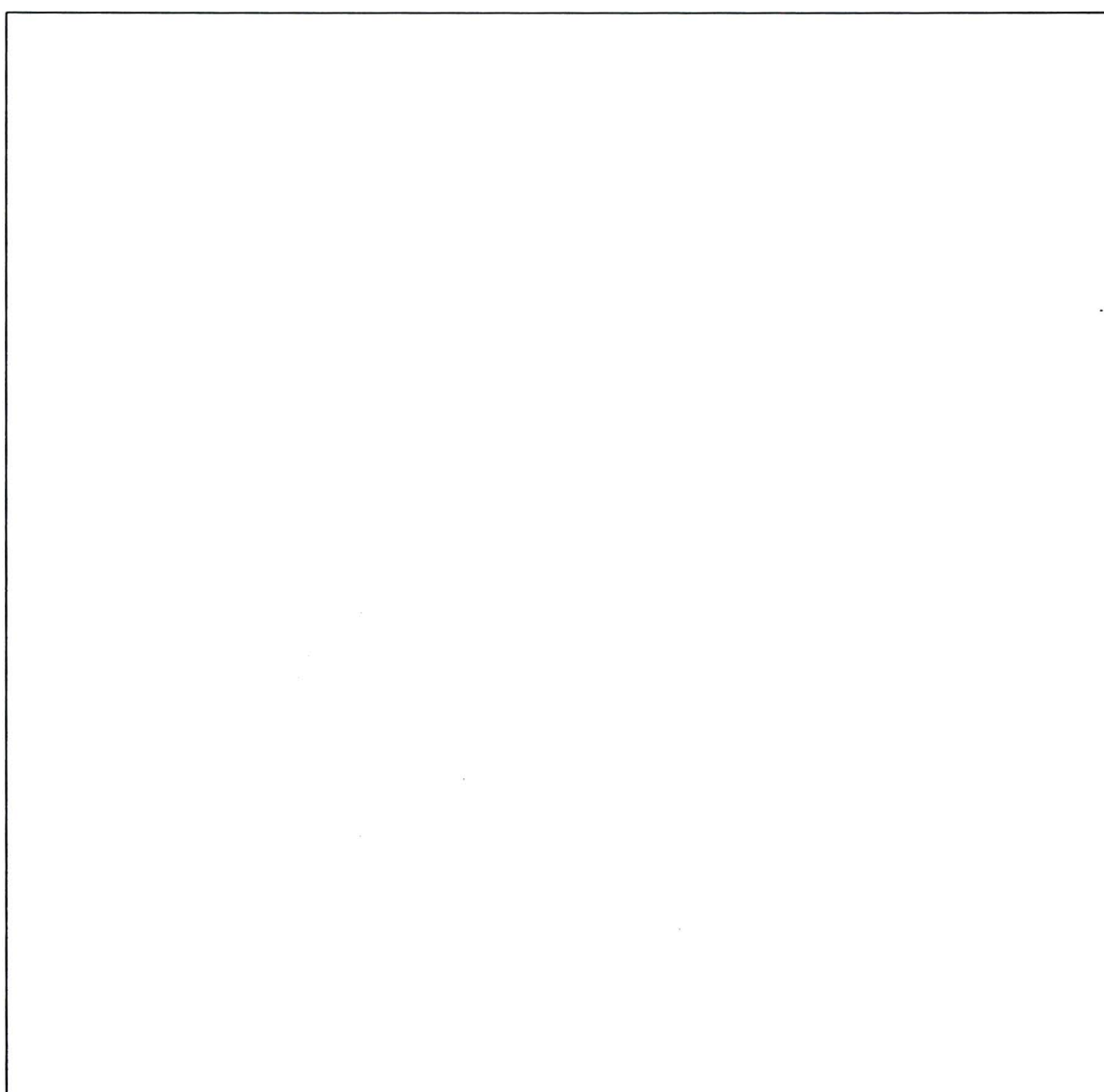

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แผนการสำรวจข้อมูลทั่วไปของชุมชน
บ้านบวกจั่น หมู่ที่ 7 ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

1. แผนที่เดินดินชุมชน (แสดงข้อมูลครัวเรือน สถานที่สำคัญ และสิ่งแวดล้อมของชุมชน)

หมายเหตุ

[illegible]

3. ข้อมูลสภาพชุมชนในด้านต่างๆ

- ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
- อาณาเขตติดต่อกับชุมชนอื่น
- ลักษณะทางประชากร
- การศึกษา
- การถือครองที่ดิน
- ผลผลิตทางการเกษตร
- สถาบันและองค์กรทางศาสนา
- การสาธารณสุข
- การคมนาคม
- ไฟฟ้า
- ประปา
- แหล่งน้ำธรรมชาติ
- ทรัพยากรธรรมชาติ
- แหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน
- การปกครองในชุมชน
- การรวมกลุ่มในชุมชน
- วิถีม้งด้านการเกษตรและสุขภาพ

4. ประวัติบุคคลสำคัญที่น่าสนใจ (สอบถามประวัติส่วนตัว ประวัติการทำงาน การเป็นผู้นำ และรายละเอียดของความเชี่ยวชาญด้านนั้น)

- ผู้นำทางด้านการแพทย์ตามวิถีม้ง
- ผู้นำทางด้านการเกษตรตามวิถีม้ง
- ผู้นำทางด้านการพึ่งพาตนเอง

เครื่องมือในการจัดทำแผนชุมชน
บ้านบวกจั่น หมู่ที่ 7 ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

1. ศักยภาพของชุมชน

- 1.1 กำหนดจุดเด่นหรือจุดแข็งของชุมชน (บอกถึงสิ่งที่มีและเห็นว่าเด่นในชุมชนทั้งด้านบุคคล กลุ่มองค์กร สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาชาวบ้าน วัฒนธรรมประเพณี และสิ่งอื่น ๆ ที่เป็นปัจจัยภายในชุมชน)
- 1.2 จุดอ่อนของชุมชน (บอกลักษณะจุดอ่อนหรือจุดด้อยของชุมชนด้านต่าง ๆ เป็นปัจจัยภายในชุมชน)
- 1.3 โอกาสของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกชุมชนที่จะส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ชุมชนได้สามารถพัฒนาได้)
- 1.4 ข้อจำกัดของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกและเป็นเงื่อนไขที่จะทำให้การพัฒนาชุมชนไม่บรรลุเป้าหมาย)

2. สภาพปัญหาของชุมชน

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
1			
2			
3			

3. การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน

1. วิสัยทัศน์ (สิ่งที่ชุมชนมุ่งหวังอยากให้เป็นในอนาคต) คือ

.....

.....

2. พันธกิจ (สิ่งที่ชุมชนต้องร่วมมือกันทำเพื่อให้หมู่บ้านเป็นไปตามที่มุ่งหวัง)

.....

.....

3. ยุทธศาสตร์ (เรื่องต่าง ๆ ที่ชุมชนจะทำให้บรรลุตามวิสัยทัศน์)

.....

.....

4. การวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1				
2				
3				

5. แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
(ปฏิบัติ 10 ข้อขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์)

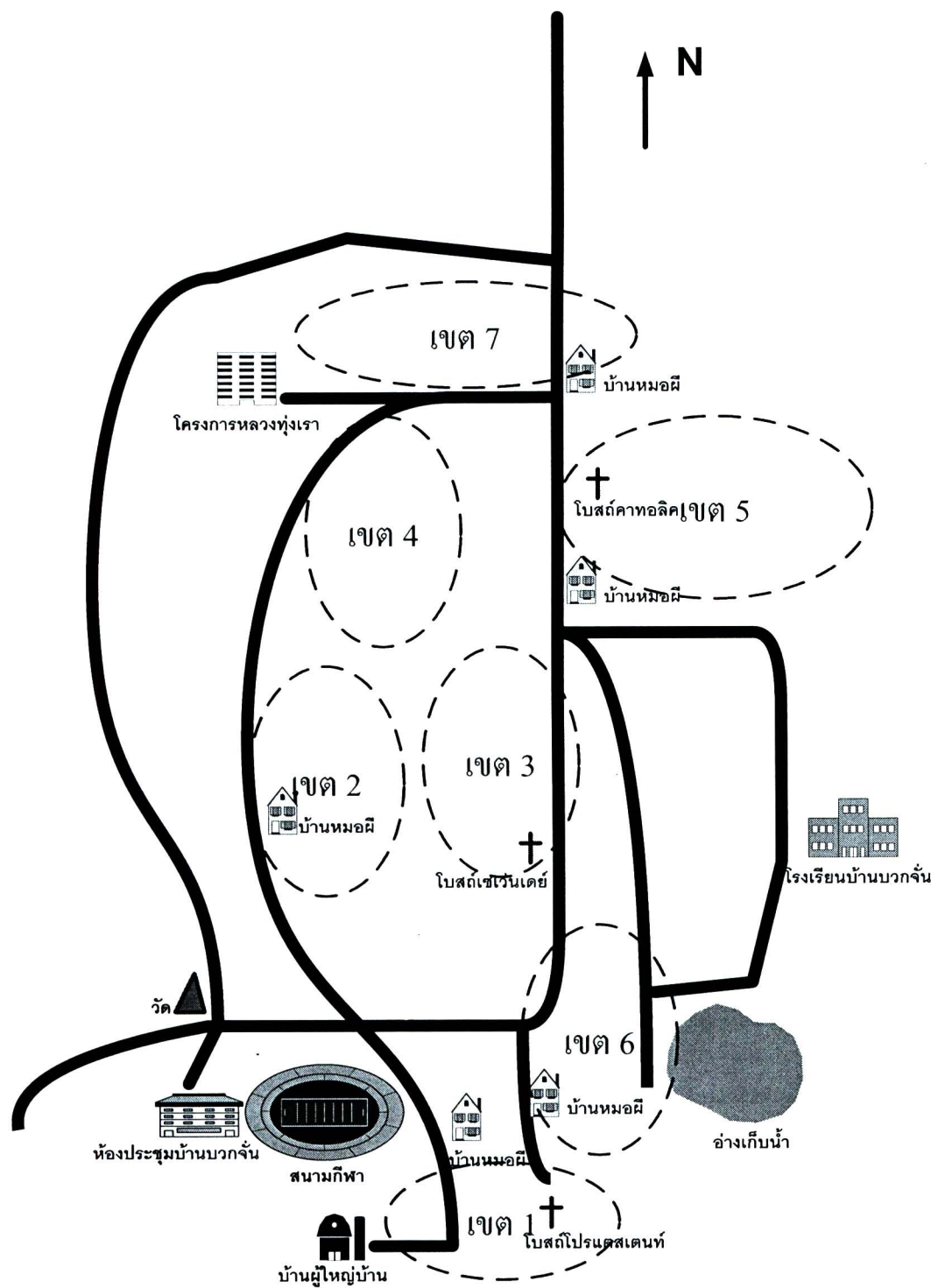
รายการ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1. บอกได้ว่าเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยหลักการรู้จักพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี และมีความรู้คุณธรรม		
2. การสวมถุงมือขณะผสมยา		
3. การสวมแว่นตาก่อนฉีดพ่นยา		
4. การสวมหน้ากากป้องกันสารเคมี		
5. การสวมที่ปิดจมูกก่อนฉีดพ่นยา		
6. คู่มือทางลมก่อนการฉีดพ่นสารเคมี		
7. เกษตรกรแจ้งค่าใช้จ่ายทางด้านสุขภาพลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเริ่มโครงการ		
8. ใช้อุปกรณ์ป้องกันการสัมผัสกับสารเคมี		
9. ไม่ฉีดพ่นสารเคมีในขณะที่อยู่ใต้ลม		
10. ไม่รับประทานอาหารหรือพูดคุยขณะพ่นสารเคมี		
11. เมื่อมีการสัมผัสถูกสารเคมีทำการล้างออกด้วยน้ำสบู่		
12. เมื่อมีอาการแพ้สารเคมี เช่น ระคายเคืองผิวหนัง แสบตา ควรหยุดพ่นและออกจากบริเวณนั้นทันที		
13. ทำความสะอาดร่างกายทันทีหลังการใช้สารเคมี		
14. ทำความสะอาดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากสารเคมีและเสื้อผ้าโดยทำความสะอาดแยกต่างหากจากการทำความสะอาดเสื้อผ้าโดยทั่วไป		
15. เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการเช่น จัดเสียงตามสาย จัดบริเวณที่เก็บขยะสารเคมี ฯลฯ		
16. เมื่อมีอาการที่ไม่พึงประสงค์หลังจากใช้สารเคมี เช่น ปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ฯลฯ เลือกที่จะทำการรักษาโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านก่อนไปพบเจ้าหน้าที่สาธารณสุข		
17. ปรับปรุงที่เก็บสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้เป็นสัดส่วน		
18. เก็บสารเคมีที่เหลือให้อยู่ในที่เหมาะสมและปลอดภัย คือ อยู่ห่างอาหาร แหล่งน้ำ สถานที่อยู่อาศัย สถานที่เลี้ยงสัตว์ และเด็ก		

รายการ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
19. ทำลายภาชนะสารเคมีทุกครั้งที่ใช้หมดแล้วนำไปฝังดินลึกแล้วกลบให้มิดชิด ไม่นำมาล้างใช้บรรจุอาหารต่อไป		
20. สารเคมีส่วนที่เหลือเมื่อไม่ต้องการใช้ควรมีการจัด โดยการฝังหลุมลึก ที่มีปูนรองก้นหลุมด้วยปูนขาวและอยู่ห่างจากแหล่งน้ำชุมชนที่พังกาศัย		
21. ติดป้ายประกาศเตือนพื้นที่ที่มีการใช้สารเคมี พร้อมระบุวันที่ใช้สารเคมี เพื่อป้องกันผู้อื่น ไม่ให้ได้รับอันตรายจากบริเวณดังกล่าว		

6. รายชื่อคณะกรรมการหมู่บ้านบวกจันชุดปีพ.ศ.2553

1. นายประจักษ์	อนันต์วิไล	ผู้ใหญ่บ้าน
2. นายเรืองศักดิ์	ภมรวิจิตร	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
3. นายเช่า	เฟื่องฟูกิจการ	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
4. นายนคร	เดชะพนาลัย	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
5. นายศุภชัย	อนันต์วิไล	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
6. นายรถ	แซ่เผ่า	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
7. นายสมคิด	เลาเผ่า	กรรมการหมู่บ้าน
8. นายชัยวัฒน์	ถาวรวิจิตร	กรรมการหมู่บ้าน
9. นายวรวิทย์	ถาวรวิจิตร	กรรมการหมู่บ้าน
10. นายจักรพันธ์	เลาว่าง	กรรมการหมู่บ้าน
11. นายเจริญ	สมคิดวิไล	กรรมการหมู่บ้าน
12. นายจู	แซ่ย่าง	กรรมการหมู่บ้าน

7. แผนที่เดินดินชุมชนบ้านบวักจั่น

รูปที่ 2 แผนที่เดินดินชุมชนบ้านบวักจั่น

8. คำอธิบายการบำบัดรักษาตามแบบแพทย์พื้นบ้านของชนเผ่าม้ง

8.1 การรักษาอาการปวดศีรษะโดยการใช้ “เขายิง”

ชาวเขาเผ่าม้งมีความเชื่อว่าอาการปวดศีรษะเกิดจากเลือดลมไหลเวียนไม่ดี ไม่สมบูรณ์ เป็นภาวะที่เกิดจากการเสียสมดุลของระบบการทำงานในร่างกาย อันเนื่องมาจากการปฏิบัติตัวที่ผิดไปจากปกติ เช่น การทำงานหนักเกินไป การทำงานกลางแดดนาน ๆ เป็นต้น การรักษาอาการปวดศีรษะโดยการใช้ “เขายิง” ผู้ทำการรักษาจะเริ่มต้นจากการตรวจสอบดูลักษณะทางกายภาพทั่วไปของผู้ป่วยก่อน จากนั้นจึงใช้ “เขายิง” ซึ่งเป็นเขาสัตว์ เช่น เขาแพะ เขากวาง ที่ภายในกลวงและมีรูขนาดเล็กที่ปลายเขา เพื่อใช้สำหรับดูด โดยใช้เข็มเจาะเบา ๆ 2-3 จุด พอที่จะให้เลือดไหลออกได้บริเวณหน้าผาก แล้วใช้เขาสัตว์ครอบจุดเหล่านั้นไว้และดูดเลือดออกทิ้ง หลักการในการใช้ “เขายิง” นั่นคือ ห้ามใช้เข็มเจาะลงบริเวณที่มีเส้นเลือดขนาดใหญ่ หมายถึง เส้นเลือดที่สามารถมองเห็นได้จากภายนอกเท่านั้น และจากการสอบถามผู้ทำการรักษาเชื่อว่าความเป็นมาของการใช้ “เขายิง” ในการรักษาที่ได้รับสืบทอดมาจากบรรพบุรุษนั้นคล้ายกับการฝังเข็ม (Acupuncture) ของชาวจีน ทั้งแนวคิดทฤษฎีรวมถึงการปฏิบัติแต่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมาเป็นการรักษาของชนเผ่าม้งตามกาลเวลาที่ผ่านมาจากรุ่นสู่รุ่น

8.2 การรักษาอาการปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อโดยการทำ “ซัวว” หรือ “ซัวว”

เป็นวิธีบำบัดรักษาอาการปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อของชนเผ่าม้งด้วยการเผากระดาดในถ้วยหรือแก้วเพื่อให้เกิดสุญญากาศ แล้วจึงนำมาดูดบริเวณที่ปวด ซึ่งหลักการและความเชื่อในการรักษาคือคล้ายกับการรักษาอาการปวดศีรษะโดยการใช้ “เขายิง” และจากการสอบถามผู้ทำการรักษาเชื่อว่าความเป็นมาของการทำ “ซัวว” หรือ “ซัวว” เป็นการรักษาที่ได้รับสืบทอดมาจากบรรพบุรุษนั้นคล้ายกับการกดจุด (Acupressure) ของชาวจีน ทั้งแนวคิดทฤษฎีรวมถึงการปฏิบัติแต่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมาเป็นการรักษาของชนเผ่าม้งตามกาลเวลาที่ผ่านมาจากรุ่นสู่รุ่น

ภาคผนวก ข

แผนดำเนินงานการจัดทำแผนชุมชนเรื่อง การจัดการปัญหาสุขภาพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งที่สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
บ้านบวกลั่น หมู่ที่ 7 ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่
(วันอังคารที่ 6 เมษายน 2553)

วันที่/เวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	ขั้นตอน/วิธีการ	สื่อ วัสดุ อุปกรณ์	วิทยากร
6 เม.ย. 2553 19.30 - 19.45 น.	- แนะนำตัวแจ้ง วัตถุประสงค์ของการ เข้ามามีปฏิสัมพันธ์	- เพื่อทำความเข้าใจและ สร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างผู้เข้าร่วม ประชุมและผู้วิจัย	- ผู้วิจัยและทีมงานแนะนำตนเองให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รู้จัก จากนั้นผู้วิจัยได้ให้ผู้เข้าร่วมได้แนะนำชื่อแต่ละคน เพื่อเป็น การลดช่องว่างระหว่างผู้วิจัยและกลุ่ม	-ไม่มี	Ft. ประภามาส อินทราศรี Co.นรินทร์ ภักดี
6 เม.ย. 2553 19.45 - 22.15 น.	1. ประเมิน สถานการณ์ปัญหา สุขภาพจากการใช้ สารเคมีป้องกันกำจัด ศัตรูพืชทั้งสาเหตุ และผลกระทบที่ เกิดขึ้น	1. เพื่อทราบ สถานการณ์และสร้าง ความตระหนักใน ปัญหาสุขภาพจากการ ใช้สารเคมีป้องกันกำจัด ศัตรูพืชร่วมกัน ผู้เข้าร่วมประชุม	1. แจกผลการสำรวจข้อมูลทั่วไป แผนที่ดินดิน ประวัติของ ชุมชน ข้อมูลสุขภาพชุมชนด้านต่างๆ เช่น ข้อมูลความจำเป็น พื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลสภาพชุมชนด้านต่าง ๆ (กชช.2ค) 2. กล่าวถึงสาเหตุที่เข้ามาทำวิจัยในชุมชนนี้ 3. สอบถามถึงสาเหตุที่ผู้เข้าร่วมประชุมคิดว่าทำให้เกิดปัญหา เกษตรกรรมมีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการและโรคจากสารเคมี ป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยให้พูดคุยหรือเขียนใส่กระดาษโน้ต	-เอกสารข้อมูลทั่วไปที่ ผู้วิจัยค้นคว้ามา - กระดาษโน้ต - กระดาษบุฟ - ปากกา - ปากกาเมจิก - กระดาษกาว	Ft. ประภามาส อินทราศรี Co.นรินทร์ ภักดี

วันที่/เวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	ขั้นตอน/วิธีการ	สื่อวัสดุอุปกรณ์	วิทยากร
	2. ประเมินศักยภาพของชุมชน	2. เพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นและศักยภาพของชุมชนสำหรับการบริหารจัดการปัญหาดังกล่าว	แล้วส่งให้ผู้วิจัย 4. ให้ผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็นใน 4 ประเด็นสำหรับการประเมินศักยภาพชุมชน ได้แก่ อะไรที่เป็นจุดเด่น จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของชุมชนบวกกับบ้าง 5. ให้ผู้เข้าร่วมประชุมแบ่งกลุ่มย่อยกลุ่มละ 5 คน ในการระดมความคิดเรื่องปัญหาสุขภาพและผลกระทบที่ชุมชนได้รับโดยแนะนำการใช้เทคนิคการทำผังความคิดแล้วให้ทางกลุ่มย่อยส่งตัวแทนออกมาอธิบายผังความคิดหลังทำเสร็จ 5. สรุปสาเหตุที่ผู้เข้าร่วมประชุมคิดว่าทำให้เกิดปัญหา เกษตรกรมีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการและโรคจากสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ผลกระทบที่เกิดขึ้นและศักยภาพของชุมชนบ้านบวกันในการบริหารจัดการปัญหา	- เทปใสสำหรับติดกระดาน - Future board	

แผนดำเนินงานการจัดทำแผนชุมชนเรื่อง การจัดการปัญหาสุขภาพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 ของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งที่สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
 บ้านบวกลั่น หมู่ที่ 7 ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่
 (วันพฤหัสบดีที่ 6 พฤษภาคม 2553)

วันที่/เวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	ขั้นตอน/วิธีการ	สื่อ วัสดุ อุปกรณ์	วิทยากร
6 พ.ค. 2553 20.00 - 20.30 น.	- กำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจ	- เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ และพันธกิจร่วมกันใน การแก้ไขปัญหา	1. การเกริ่นเนื้อหาสาระจากกระดุมความคิดเห็นเรื่อง ปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน จากการประชุมครั้งก่อน 2. ให้ผู้เข้าร่วมประชุมพูดแสดงความคิดเห็นหรือเขียนลงใน กระดาษโน้ต ในการสร้างวิสัยทัศน์ หรือ สิ่งที่ชุมชนมุ่งหวัง อยากให้เกิดขึ้นในอนาคต และ พันธกิจ หรือ สิ่งที่ชุมชนต้อง ร่วมมือกันทำเพื่อให้หมู่บ้านเป็นไปตามที่มุ่งหวังไว้ หลังจาก ทราบปัญหา 3. ผู้วิจัยนำความคิดเห็นที่ได้จากที่ประชุมมาทำการจัดกลุ่ม โดยใช้ผังความคิดแสดงให้ผู้ร่วมประชุมเห็นและร่วมกัน สรุปวิสัยทัศน์และพันธกิจ	- กระดาษ โน้ต - กระดาษรูป - ปากกา - ปากกาเมจิก - กระดาษกาว - เทปใสสำหรับติด กระดาน - Future board	Ft. วิทยาศาสตร์ อินทราเครือ Co.นรินทร์ ภักดี
6 พ.ค. 2553 20.30 - 21.30 น.	- กำหนดยุทธศาสตร์ และโครงการในการ แก้ไขปัญหา	1. เพื่อหาแนวทางและ กิจกรรมในการแก้ไข ปัญหาสุขภาพจากการ ใช้สารเคมีป้องกันกำจัด ศัตรูพืช	1. ให้ผู้เข้าร่วมประชุมพูดแสดงความคิดเห็นหรือเขียนลงใน กระดาษโน้ต ในการสร้างยุทธศาสตร์ หรือ เรื่องต่าง ๆ ที่ ชุมชนจะทำเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และพันธกิจ 2. เมื่อได้ยุทธศาสตร์แล้วให้ผู้ร่วมประชุมทำการแบ่งกลุ่ม ย่อยเป็นจำนวนกลุ่มตามยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาที่	- กระดาษโน้ต - กระดาษรูป - ปากกา - ปากกาเมจิก	Ft. วิทยาศาสตร์ อินทราเครือ Co.นรินทร์ ภักดี

วันที่/เวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	ขั้นตอน/วิธีการ	สื่อ วัสดุ อุปกรณ์	วิทยากร
		2. เพื่อให้ได้แนวทางและกิจกรรมที่เกิดจากการมีส่วนร่วมโดยการคิดร่วมกัน	เกิดขึ้น เช่น หากผู้ร่วมประชุมค้นหาทฤษฎีศาสตร์ในการแก้ปัญหาได้ 3 ข้อ ให้แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ในการทำกิจกรรมกลุ่มย่อย 3. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเลือกหลักปัญหา แล้วให้ทางกลุ่มช่วยกันระดมความคิดในการหาสาเหตุของปัญหาที่ทางกลุ่มได้เลือกไป และหาความต้องการของการของชุมชนว่าต้องการให้มีวิธีการใดในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งกำหนดแนวทางหรือกิจกรรมที่สามารถทำได้เพื่อแก้ปัญหาได้ โดยจะเขียนบรรยาย ทำเป็นตาราง หรือทำผังความคิดก็ได้ หลังเสร็จให้ส่งตัวแทนออกมานำเสนอ 4. สรุปสิ่งที่ได้จากกิจกรรมและแจ้งให้ทราบถึงการที่ผู้วิจัยจะนำสิ่งที่ได้จากกิจกรรมในวันนี้ไปเขียน โครงการแบบตารางเหตุผลต่อเนื่องเพื่อนำมาทำเวทีประชาพิจารณ์ในครั้งต่อไป	- กระดาษขาว - เทปใสสำหรับติดกระดาน - Future board	

กำหนดการเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง
“การจัดการปัญหาสุขภาพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”
วันพุธที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2553
ณ หอประชุมบ้านบวักจัน หมู่ที่ 7 ต.โป่งแยง อ.แม่วัง จ.เชียงใหม่

12.45 - 13.00 น.	ลงทะเบียนรับเอกสารประกอบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และอาหารว่าง
13.00 - 13.15 น.	ทักทาย แนะนำตัวทำความรู้จักกันและกัน และสร้างข้อตกลงในเวทีร่วมกัน
13.15 - 13.45 น.	แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสุขภาพพอเพียง
13.45 - 14.45 น.	แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการจัดการปัญหาสุขภาพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเสนอการทดลองปฏิบัติแผนชุมชนในการแก้ไขปัญหาสุขภาพ
14.45 - 15.00 น.	สร้างข้อตกลงร่วมกันในการทดลองนำแผนชุมชนไปใช้และปิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

แผนดำเนินงานการจัดทำเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง การจัดการปัญหาสุขภาพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 ของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งที่สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
 บ้านบวกจัน หมู่ที่ 7 ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่
 (วันพุธที่ 9 มิถุนายน 2553)

วันที่/เวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	ขั้นตอน/วิธีการ	สื่อ วัสดุ อุปกรณ์	วิทยากร
9 มิ.ย 2553 13.00 - 13.15 น.	- แนะนำตัว แข่ง วัตถุประสงค์ของการ ทำเวทีประชาพิจารณ์ หรือเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้	- เพื่อทำความเข้าใจและ สร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างผู้เข้าร่วมเวที และผู้วิจัย	1. ผู้วิจัยและทีมงานแนะนำตนเองให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รู้จัก จากนั้นผู้วิจัยได้ให้ผู้เข้าร่วมได้แนะนำชื่อแต่ละคน เพื่อเป็น การลดช่องว่างระหว่างผู้วิจัยและผู้วิจัยและผู้ร่วมเวที 2. สร้างข้อตกลงร่วมกันในการวางกฎระเบียบของการ ประชุมในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการพูดแสดงความ คิดเห็นหรือเขียนลงในกระดานโน้ต	- กระดาษโน้ต - ปากกา - เพปใสสำหรับติด กระดาน - Future board	Ft. ประภามาส อินทราศรี Co.นรินทร์ ภักดี
9 มิ.ย. 2553 13.15 - 13.45 น.	- ประเมินความรู้ของ ผู้ร่วมเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในเรื่องปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง และสุขภาพพอเพียง	- เพื่อให้ผู้วิจัยทราบ ระดับความรู้ของผู้ร่วม เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในเรื่องปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงและ สุขภาพพอเพียง สามารถเพิ่มเติมในสิ่งที่ ขาดได้	1. ประเมินความรู้ของผู้ร่วมการประชุมเรื่องปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงและสุขภาพพอเพียง โดยการพูดแสดงความ คิดเห็นหรือเขียนลงในกระดานโน้ต 2. ผู้วิจัยสร้างผังความคิดในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสุขภาพพอเพียงให้ผู้ร่วม ประชุม 3. เสริมเนื้อหาความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและ สุขภาพพอเพียงให้ผู้ร่วมการประชุมรับทราบเป็นพื้นฐาน 4. ให้ผู้ร่วมการประชุมทำการพูดแสดงความคิดเห็นหรือ	- กระดาษโน้ต - กระดาษบรูฟ - ปากกา - ปากกาเมจิก - กระดาษกาว - เพปใสสำหรับติด กระดาน - Future board	Ft. ประภามาส อินทราศรี Co.นรินทร์ ภักดี

วันที่/เวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	ขั้นตอน/วิธีการ	สื่อ วัสดุอุปกรณ์	วิทยากร
9 มิ.ย. 2553 13.45 - 14.45 น.	1. ปัญหา ผลกระทบ และแนวทางการแก้ไขปัญหาสุขภาพเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เกิดขึ้นในชุมชน 2. วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และโครงการแก้ไข ปัญหาสุขภาพเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เกิดขึ้นในชุมชน	1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้รับทราบปัญหา ผลกระทบ และแนวทางการแก้ไขปัญหาสุขภาพเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เกิดขึ้นในชุมชน 2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเวทีทราบวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และโครงการแก้ไข ปัญหาสุขภาพเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เกิดขึ้นในชุมชน	เขียนลงในกระดาษโน้ตในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสุขภาพพอเพียง หลังทราบข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้วิจัย 1. นำเสนอในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้ให้ผู้ร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทราบได้แก่ - ปัญหาสุขภาพที่เกิดจากการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช - ผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช - การวิเคราะห์และจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาที่เกิดจากการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช - ศักยภาพของชุมชนบ้านบวักเงิน - วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และโครงการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 2. ให้ผู้ร่วมเวทีระดมความคิดเห็นได้ทำการแสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และการปรับแก้ไขในเรื่องต่างๆ ดังที่ผู้วิจัยได้นำเสนอให้ผู้ร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทราบ ในรูปแบบของการพูดคุยและการเขียนความเห็นลงในกระดาษโน้ต	- กระดาษโน้ต - กระดาษบรูฟ - ปากกา - ปากกาเมจิก - กระดาษขาว - เทปใสสำหรับติดกระดาษ - Future board	Fi. ประภามาศ อินทราศรี Co.นรินทร์ ภัคดี

วันที่/เวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	ขั้นตอน/วิธีการ	สื่อ วัสดุ อุปกรณ์	วิทยากร
			3. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ร่วมเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4. ร่วมกันแสวงหาผู้รับผิดชอบโครงการและหาข้อตกลงร่วม ในการนำโครงการไปปฏิบัติ		

ภาคผนวก ก

สิ่งที่ได้จากการระดมความคิดเห็นในงานวิจัย

1. การทำ SWOT

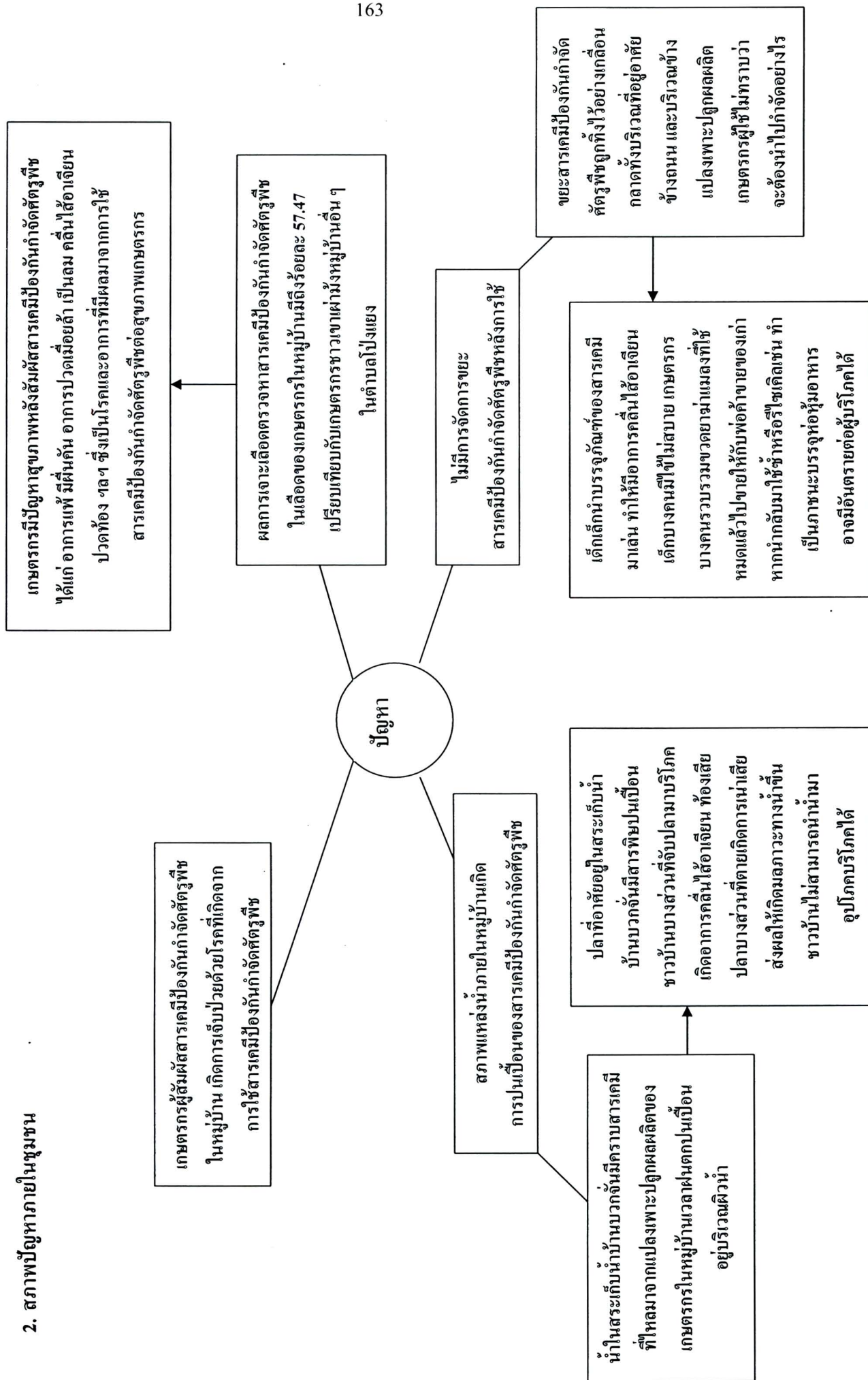
ลำดับ	จุดแข็ง
1	ระบบเครือญาติหรือระบบแซ่ของชาวเขาเผ่าม้งบ้านบวจันมีความแน่นแฟ้น ทำให้เกิดความรักใคร่ สามัคคีกัน ในการให้ความร่วมมือประกอบกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน
2	มีการแพทย์ทางเลือกที่หลากหลายในชุมชนซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวเขาเผ่าม้งที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ เช่น การเข้าทรงรักษาอาการป่วยทางใจ มีหมอตำแยช่วยเหลือเรื่องการดูแลครรภ์และการคลอดบุตร การจับเส้นการนวดรักษาอาการปวดและอาการเมื่อยล้า การใช้สมุนไพรบรรเทาและรักษาโรคต่าง ๆ
3	ผู้นำที่เป็นทางการ เช่น พ่อหลวงประจักษ์ อนันต์วิไล เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและอุทิศตนทำงานเพื่อชุมชนและสังคมชาวเขาเผ่าม้ง (เป็นประธานสมาคมสร้างสรรค์และพัฒนาเมืองในประเทศไทย) และผู้นำตามธรรมชาติ เช่น คุณยะสือ ภมรวิจิตร (คณะอนุกรรมการฝ่ายภูมิปัญญาชาวบ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแยง และแกนนำผู้สืบสานประเพณี “น่อเป่เจ้า” หรือ เทศการปีใหม่ม้ง) เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นที่ปรึกษาของชาวบ้านได้ เป็นต้น
4	ชาวบ้านให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน
5	องค์กรในหมู่บ้านมีโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ชัดเจน ทำให้สามารถดำเนินกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ มีตัวแทนของแต่ละกลุ่มทำงานเป็นเครือข่ายประสานงานกัน และบุคคลในกลุ่มองค์กรมีความเต็มใจในการทำงาน อาสาที่จะมาทำงานเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง โดยจุดมุ่งหมายสูงสุดของกลุ่มองค์กรทุกกลุ่มในหมู่บ้านบวจันคือความเจริญก้าวหน้าของชุมชน และความอยู่ดีกินดีของคนในชุมชน
6	ชุมชนมีสถานที่ประกอบกิจกรรมทางศาสนา ได้แก่ สำนักสงฆ์และคริสตจักร คนในชุมชนนับถือศาสนาพุทธ บรรพบุรุษ และศาสนาคริสต์ เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางด้านจิตใจ และมีประเพณีวัฒนธรรมชนเผ่าม้งที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งสามารถรวมจิตใจของคนในชุมชนได้
7	การมีคนที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นที่ยอมรับของชุมชนเข้าไปเป็นคณะกรรมการของชุมชนหลาย ๆ กลุ่ม ทำให้สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมของแต่ละกลุ่มได้ รวมไปถึงมีตัวแทนชุมชนที่มีความรู้ความสามารถเข้าไปเป็นกระบอกเสียงในองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแยง

ลำดับ	จุดอ่อน
1	ความยากจน และ รายรับน้อยกว่ารายจ่าย ทำให้ชาวบ้านต้องทำงานหนักเพิ่มขึ้น ไม่มีเวลาในการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน และการดูแลสุขภาพตนเองเท่าที่ควร
2	ราคาผลิตผลทางการเกษตรตกต่ำ ทำให้เกษตรกรต้องเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรมากขึ้น ส่งผลให้มีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพื่อความสะดวกของผลผลิตทางการเกษตร
3	ชาวบ้านบางส่วนยังมีนิสัยชอบดื่มสุราและสูบบุหรี่เป็นประจำ ทำให้เกิดปัญหา ด้านสุขภาพ และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย
4	ค่านิยมของชาวเขาเผ่าม้งที่นิยมมีบุตรเยอะทำให้สุขภาพสตรีมั่งทรุดโทรม เนื่องจากความต้องการแรงงานในการทำการเกษตร เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลครอบครัวและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
5	ชุมชนยังไม่มีมีการกำจัดขยะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ถูกสุขลักษณะ ยังคงวางตามบริเวณข้างถนนและที่พักอาศัย ทำให้สิ่งแวดล้อมเกิดมลพิษ

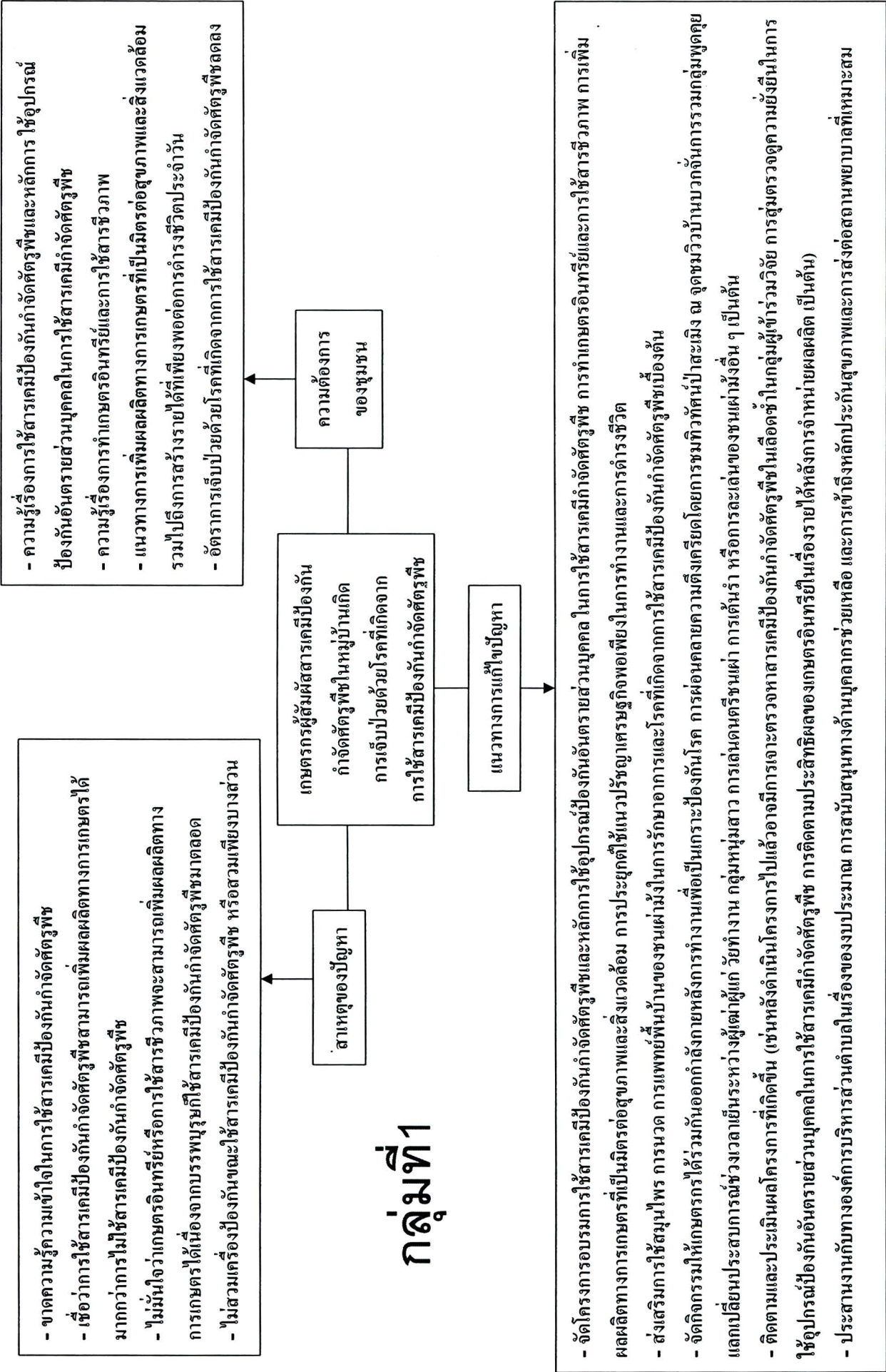
ลำดับ	โอกาส
1	พื้นที่ตั้งของหมู่บ้านอยู่ใกล้ตัวอำเภอเมือง มีทางหลวงหมายเลข 1096 ตัดผ่านหน้าหมู่บ้าน ทำให้การคมนาคมขนส่งสะดวก
2	มีโครงการหลวงทุ่งเราเข้ามาก่อตั้งในหมู่บ้าน ทำการส่งเสริมอาชีพโดยรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรของคนในชุมชนและทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น
3	หน่วยงานของรัฐให้การสนับสนุนทางด้านอาชีพและด้านสุขภาพ เช่น โครงการหลวง และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ให้งบประมาณผ่าน มาทางสถานีอนามัยในการสนับสนุนกิจกรรมด้านสุขภาพ
4	นโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 เกี่ยวกับการดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ได้เสนอประเด็นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านสุขภาพระดับชุมชนในลักษณะบูรณาการ ทำให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ และเกิดความตื่นตัวในการนำไปปฏิบัติ
5	มีสาธารณูปโภคในชุมชน ได้แก่ ไฟฟ้า น้ำประปาภูเขา คลื่นสัญญาณโทรศัพท์มือถือระบบจีเอสเอ็ม (GSM.) สระเก็บน้ำ ป่าชุมชน ถนนคอนกรีตเสริมใยเหล็ก ให้ได้ใช้สอย
6	มีเสียงตามสายภายในชุมชน ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารด้านต่างๆจากทางราชการที่ส่งผ่านมาจากคณะกรรมการหมู่บ้าน

ลำดับ	อุปสรรค
1	ขาดแคลนน้ำสำหรับการเกษตร การอุปโภค บริโภคในฤดูแล้ง
2	การทำเกษตรมีต้นทุนที่สูง แต่ผลผลิตมีราคาต่ำ ไม่ทราบกลวิธีในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
3	การทำเกษตรพันธะสัญญาทำให้เกษตรกรไม่มีอำนาจต่อรอง และไม่สามารถกำหนดกระบวนการในการทำเกษตรได้ (เช่น การใช้สารเคมี การกำหนดราคาผลผลิต การเลือกกระบวนการผลิต)
4	นโยบายของรัฐบาลชุดปัจจุบัน (พ.ศ.2553) และการส่งเสริมกิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน เช่น นโยบายการออกกำลังกายโดยการจัดตั้งชมรมแอโรบิก เป็นต้น
5	ชาวบ้านส่วนใหญ่มีความรู้ที่น้อย มักถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายทุนรายใหญ่ที่มีความรู้ความสามารถเวลาทำการต่อรองค้าขาย แลกเปลี่ยนสินค้าผลผลิตทางการเกษตร
6	ชาวบ้านไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง (เอกสารสิทธิ์ เช่น โฉนด นส.3ก เป็นต้น) เนื่องจากที่อยู่อาศัยและแปลงเพาะปลูกอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ

2. สภาพปัญหาภายในชุมชน

3. การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขของแต่ละกลุ่ม

- ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เกิดขึ้นหลังการให้
- ไม่ทราบว่าจะนำขยะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชไปทิ้งที่ไหนอย่างไร
- เชื่อว่าภาชนะบรรจุสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเป็นพลาสติกที่สามารถนำไปขายได้ราคาดี
เหมือนขวดน้ำ

- การชุดหลุมฝังกลบภาชนะบรรจุสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชทำให้เสียเวลา การกำจัดโดย
การเผาสะดวกเร็วกว่าและยังเป็นการเผาหน้าดินเพื่อเตรียมแปลงเพาะปลูกไปด้วย

ความต้องการของชุมชน

ไม่มีการจัดการขยะสารเคมี
ป้องกันกำจัดศัตรูพืชหลังการใช้

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- จัดโครงการอบรมความรู้เรื่องจัดการขยะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช การตั้งธนาคารขยะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
การรวมกลุ่มต่อรองกับผู้จำหน่ายสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพื่อการทำลายขยะอย่างเหมาะสม

- ก่อตั้งธนาคารขยะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

- สร้างค่านิยมการทิ้งและทำลายขยะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้องให้กับเกษตรกรทุกคนในหมู่บ้าน

- สอดส่องดูแลเด็กเล็กอย่างใกล้ชิดไม่ให้นำขยะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมาเล่น

- ประสานงานกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องของงบประมาณและการสนับสนุนทางด้านบุคลากรช่วยเหลือ

- ความรู้เรื่องจัดการขยะสารเคมีป้องกัน
กำจัดศัตรูพืช

- การทำความเข้าใจกับกวดขยะสารเคมี
ป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ถูกทิ้งไว้ในบริเวณ
ที่พักอาศัย ถนน แปลงเพาะปลูก ไปรวมกัน
ทำลายอย่างถูกวิธี

- ธนาคารขยะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

- การต่อรองกับผู้จำหน่ายสารเคมีป้องกัน
กำจัดศัตรูพืชในเรื่องการรับบรรจุภัณฑ์ที่
ใช้แล้วไปทำลายให้

- เด็กและตัวผู้เลี้ยงปลอดภัยจากสารพิษที่
เกิดจากขยะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

กลุ่มที่ 3

4. แผนชุมชนที่ได้จากการจัดการปัญหาสุขภาพ

โครงการแก้ไขปัญหาสุขภาพเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบองค์รวม
ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง บ้านบวกล้น ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

สาระสำคัญโดยสรุป	ดัชนีวัดความสำเร็จ	การตรวจสอบความสำเร็จ	เงื่อนไขปัจจัยความสำเร็จ
เป้าประสงค์ พัฒนาระบบสุขภาพของเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้เป็นสุขภาพแบบพอเพียงและสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพะสมบูรณ์ ภายใต้การสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง	1. เกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนเกษตรกรผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งหมด 2. ค่าใช้จ่ายในด้านการแก้ไขปัญหสุขภาพที่เกิดขึ้นหลังสัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรลดลงร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายของปีที่ผ่านมา 3. เกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีการใช้สมุนไพร การนวด และการแพทย์พื้นบ้าน ในการรักษาอาการและโรคที่เกิดจากสัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เพิ่มขึ้นจากเดิมไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 4. เกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีกิจกรรม ด้านการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้น การฟื้นฟูสภาพที่ต่อเนื่อง อย่างน้อย 2 กิจกรรม	1. ทดสอบความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในเรื่องแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และประเมินผลการนำเอาหลักความพอเพียง มาใช้กับระบบสุขภาพของเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 2. ตรวจสอบค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 3. ประเมินผลการใช้เทคโนโลยี และภูมิปัญญาท้องถิ่นในระบบสุขภาพของเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 4. ประเมินกิจกรรมสุขภาพของเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ด้านการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้น การฟื้นฟูสภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค	เน้นความเข้าใจในหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำมาปรับประยุกต์ใช้กับระบบสุขภาพและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

สาระสำคัญโดยสรุป	ดัชนีวัดความสำเร็จ	การตรวจสอบความสำเร็จ	เงื่อนไขเบื้องต้นสำเร็จ
	5. เกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีระบบภูมิคุ้มกันและการคุ้มครองสุขภาพ ครอบคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนเกษตรกรผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งหมด 6. สิ่งแวดล้อมบริเวณที่พื้กอาศัย แปลงปลูก ผลผลิต และพื้นที่รอบชุมชนของเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้รับการปรับปรุงและจัดการตามหลักอนามัยสิ่งแวดล้อมแล้ว 7. เกษตรกรผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งหมด 7. เกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้ความร่วมมือในกิจกรรมการจัดการขยะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้เข้าร่วมวิจัย 8. เกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพ โดยได้รับการสนับสนุนด้านต่างๆ จากพันธมิตรด้านสุขภาพไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของกิจกรรมด้านสุขภาพทั้งหมด	5. ประเมินระบบประกันสุขภาพ และระบบคุ้มครองสุขภาพของเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 6. สํารวจสิ่งแวดล้อมบริเวณที่พื้กอาศัย แปลงปลูกผลผลิต และพื้นที่รอบชุมชนของเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชหลังได้รับการปรับปรุงและจัดการตามหลักอนามัยสิ่งแวดล้อมแล้ว 7. ประเมินความรู้ความเข้าใจและความร่วมมือในกิจกรรมการจัดการขยะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้เข้าร่วมวิจัย 8. ประเมินผลการดำเนินงานในด้านการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพจากเครือข่ายพันธมิตร	

สาระสำคัญโดยสรุป	ดัชนีวัดความสำเร็จ	การตรวจสอบความสำเร็จ	เงื่อนไขปัจจัยความสำเร็จ
วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาระบบสุขภาพของเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้เป็นระบบสุขภาพแบบพอเพียงและสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพะสมบูรณ์โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. เกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีวิถีคิด และความเข้าใจที่ถูกต้อ้งในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนผู้เข้าร่วมวิจัย 2. เกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีการนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับประยุกต์ใช้ในระบบสุขภาพของตน เพื่อมุ่งสู่ระบบสุขภาพแบบพอเพียงครอบคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนผู้เข้าร่วมวิจัย 3. ระบบสุขภาพของเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเป็นระบบสุขภาพแบบพอเพียง โดยมีกิจกรรมครอบคลุมครบทุกด้าน ดังนี้ • เกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ โดยการใช้ทุนทางสังคมที่มีอยู่ในชุมชนในการพัฒนาระบบสุขภาพ • เกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชใช้หลักทางสายกลางในการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพ อย่างมีเหตุผล รู้เท่าทัน และมีคุณธรรม	1. ทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสุขภาพแบบพอเพียง 2. ประเมินผลการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้กับระบบสุขภาพ 3. ประเมินระบบสุขภาพของคนในหมู่บ้าน ดังนี้ • ประเมินการพึ่งพาตนเองของชุมชนในด้านสุขภาพ • ประเมินกิจกรรมด้านสุขภาพของชุมชน • ประเมินค่าใช้จ่ายในระบบสุขภาพของคนในชุมชน • ประเมินการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และเครือข่ายพันธมิตร ในการดำเนินกิจกรรมสุขภาพ 4. ประเมินสิ่งแวดล้อมภายในหมู่บ้าน ดังนี้ • ประเมินการพึ่งพาตนเองของชุมชนในด้านสิ่งแวดล้อม • ประเมินกิจกรรมด้านการศึกษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน	เน้นในเรื่องความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปประยุกต์ใช้กับระบบสุขภาพของชุมชน โดยอาศัยจุดแข็งและโอกาสของชุมชนอื่นที่ได้แก่ ระบบเครือข่ายผู้นำ วัฒนธรรมประเพณี ความเป็นเครือข่าย และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เป็นตัวขับเคลื่อน ภายใต้การสนับสนุนจาก อบต. และหน่วยงานภาครัฐ

สาระสำคัญโดยสรุป	ดัชนีวัดความสำเร็จ	การตรวจสอบความสำเร็จ	เงื่อนไขป้องกันความสำเร็จ
	• เกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีการบูรณาการกิจกรรมสุขภาพ ในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้น การฟื้นฟูสภาพ • ค่าใช้จ่ายในระบบสุขภาพของเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีความสมดุล • เกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพภายใต้การมีส่วนร่วมของหลายฝ่ายในชุมชน และมีการสร้างเครือข่ายพันธมิตรในการดำเนินงานด้านสุขภาพ 4. เกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพะสมบูรณโดยมีกิจกรรมครอบคลุมครบทุกด้าน ดังนี้ • เกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชดำเนินกิจกรรมการจัดระเบียบบริเวณชุมชนตามหลักอนามัยสิ่งแวดล้อม • มีการออกกฎข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษา พื้นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติภายในชุมชน	• ประเมินการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และเครือข่ายพันธมิตร ในการดำเนินกิจกรรมการรักษาสุขภาพแวดล้อม	

สาระสำคัญโดยสรุป	ดัชนีวัดความสำเร็จ	การตรวจสอบความสำเร็จ	เงื่อนไขปัจจัยความสำเร็จ
	- การดำเนินกิจกรรมการจัดระเบียบบริเวณชุมชน ทำโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลหลายฝ่ายในชุมชน - กิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นต้องได้รับการสนับสนุนจากพันธมิตรด้านสุขภาพ ทั้งในเรื่อง การจัดตั้งธนาคารขยะ การรวมกลุ่มต่อรองผู้ผลิตสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในการรับซื้อบรรจุภัณฑ์กลับไปทำลาย		
<u>ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรม</u> ระบบสุขภาพของเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชพัฒนาไปสู่ระบบสุขภาพแบบพอเพียง และดำรงไว้ซึ่งสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์นำไปสู่การมีสุขภาพะสมบูรณชั่วลูกชั่วหลาน	- เกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชร้อยละ 70 มีการนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้กับระบบสุขภาพของครอบครัว - กิจกรรมสุขภาพของชุมชน ร้อยละ 80 ดำเนินไปบนหลักของความพอเพียงด้านสุขภาพ	การประเมินระบบสุขภาพ	การประเมินผลแบบบูรณาการโดยการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน
<u>กิจกรรม/ปัจจัยนำเข้า</u> 1. ใช้กลวิธีทางการศึกษา - เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้แทนการจัดอบรม - การใช้สื่อเสียงตามสายภายในชุมชน	1. มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระบบสุขภาพแบบพอเพียงและ การศึกษาทรัพยากรธรรมชาติรวมไปถึงสิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้นำ แกนนำของ	1. ประเมิน ความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระบบสุขภาพแบบพอเพียงและ การศึกษาทรัพยากรธรรมชาติรวมไปถึงสิ่งแวดล้อม ก่อนและหลัง การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ประสานความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน

สาระสำคัญโดยสรุป	ดัชนีวัดความสำเร็จ	การตรวจสอบความสำเร็จ	เงื่อนไขปัจจัยความสำเร็จ
2. ใช้กลวิธีทางสังคม - ให้ผู้นำทั้งที่เป็นทางการและผู้นำตามธรรมชาติซึ่งเป็นที่เคารพและศรัทธาของเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในชุมชน ปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสุขภาพแบบพอเพียง เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนในชุมชน - ให้ระบบเครือข่ายและกรณีมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อน 3. สร้างนโยบายสาธารณะที่สนับสนุนระบบสุขภาพแบบพอเพียง 4. สร้างสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อระบบสุขภาพแบบพอเพียง	ชุมชน และเกษตรกรผู้สัมผัสสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 2. มีการนำความรู้ความเข้าใจ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับประยุกต์ใช้กับระบบสุขภาพและการดูแลสิ่งแวดล้อมของชุมชน 3. มีการประชาสัมพันธ์เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและระบบสุขภาพแบบพอเพียง ผ่านทางสื่อเสียงตามสายภายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	- หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - สุขภาพแบบพอเพียง - การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับระบบสุขภาพ - การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - การจัดการขยะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช - การสร้างสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อระบบสุขภาพแบบพอเพียงเพื่อนำไปสู่การมีสุขภาพสมบูรณ์ 2. ติดตามประเมินการนำเอาองค์ความรู้ที่ได้จากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้กับระบบสุขภาพ - ประเมินระบบสุขภาพระดับบุคคลของผู้นำ แกนนำ และผู้เข้าร่วมวิจัยที่ผ่านเวที - ประเมินการถ่ายทอดองค์ความรู้ของผู้นำ แกนนำและผู้เข้าร่วมวิจัย ให้กับเครือข่ายและคนในชุมชน - ประเมินระบบสุขภาพของชุมชน 3. ประเมินนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพของชุมชน 4. ประเมินสิ่งแวดล้อมของชุมชน ที่เอื้อต่อการมีสุขภาพแบบพอเพียงของชุมชน	

ภาคผนวก ง

ภาพกิจกรรมต่าง ๆ ในงานวิจัย

ณ บ้านบวกจั่น หมู่ที่ 7 ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

1. บริบททั่วไปของบ้านบวกจั่น

เส้นทางไปหมู่บ้านบวกจั่น (ทางหลวงหมายเลข1096)

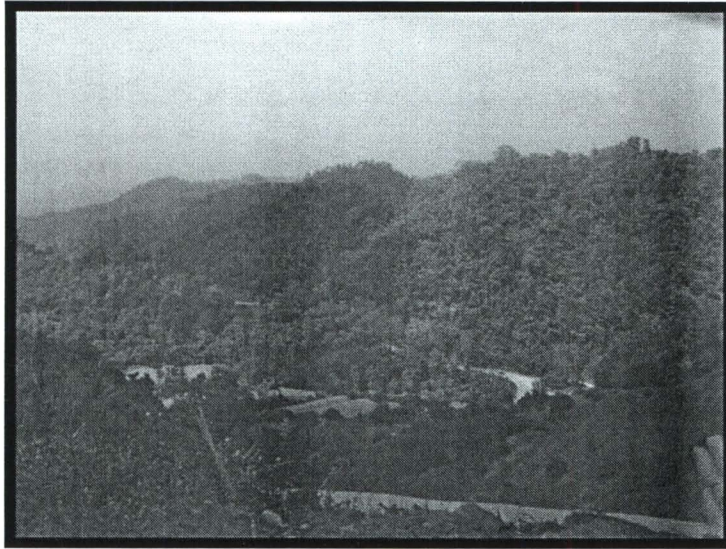
บ้านบวกจั่นอยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 26

ทางเข้าหมู่บ้านบวกจั่น

ถนนทางเข้าหมู่บ้านบวกจั่น

สภาพการเพาะปลูกตามไหล่เขา

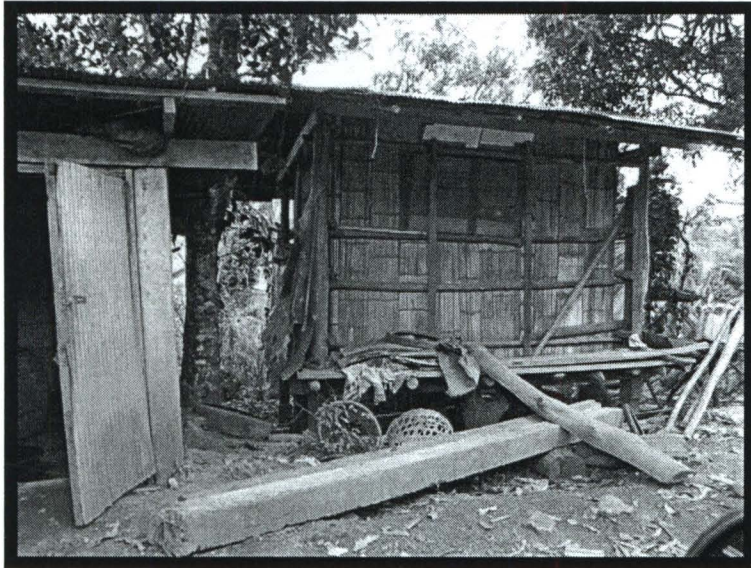
ผลผลิตทางการเกษตรในหมู่บ้านบวกัน

การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรบ้านบวกจั่น

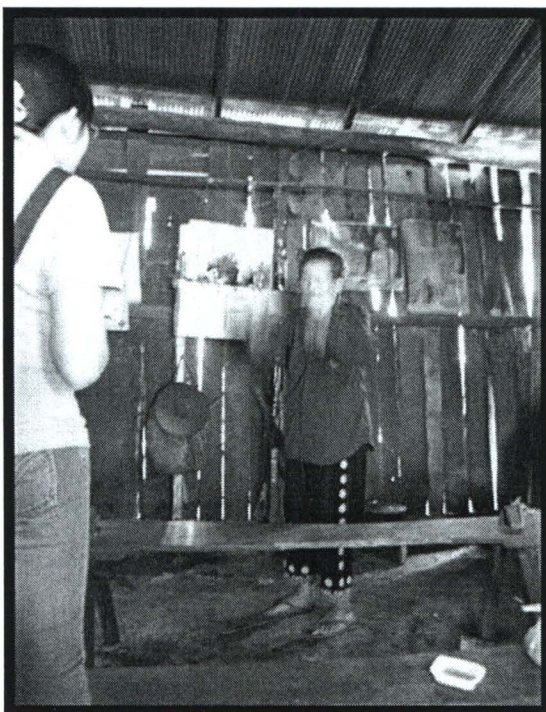
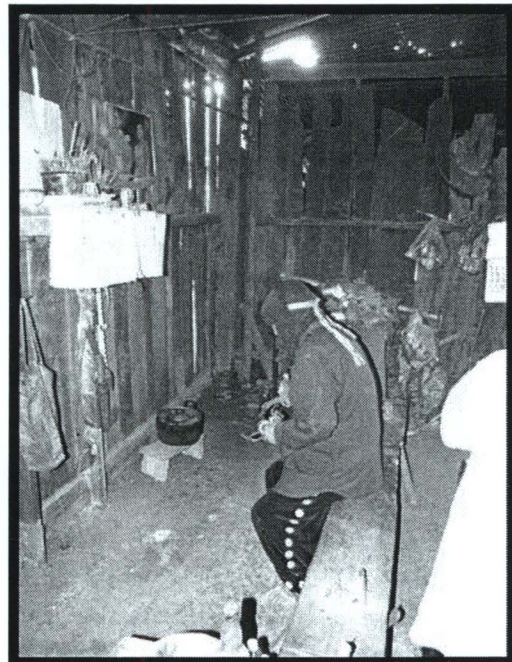
สระเก็บน้ำบ้านบวกจั่นที่ได้รับผลกระทบจากการใช้
สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร

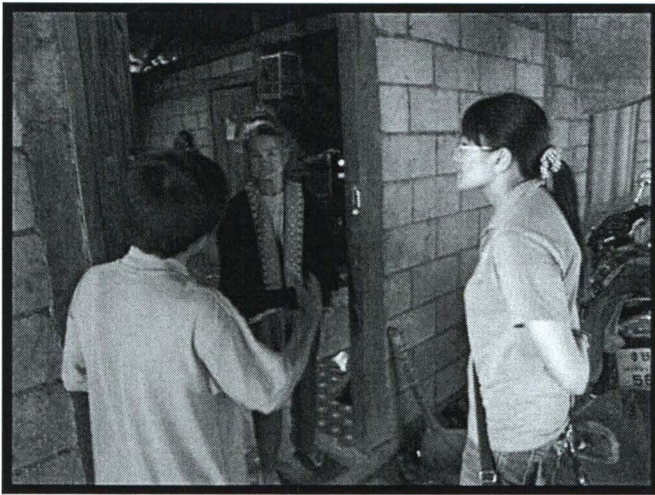
สภาพที่อยู่อาศัยของชาวบ้านบวกัน

ลักษณะการตั้งบ้านเรือนในชุมชนบ้านบวกัน

การทำพิธีการรักษาอาการป่วยของ “สี่เน้ง” หรือหมอผีของชาวเขาเผ่าม้งบ้านบวกจั่น

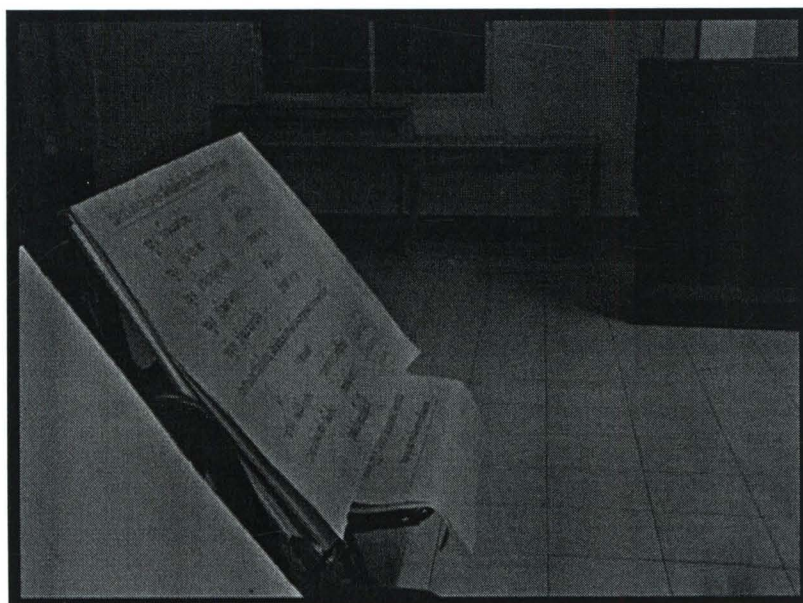

การพบปะพูดคุยกับ “ก๊อซั่ว” หรือหมอสมุนไพรของชาวเขาเผ่าม้งบ้านบวกจั่น
และชมสวนสมุนไพร

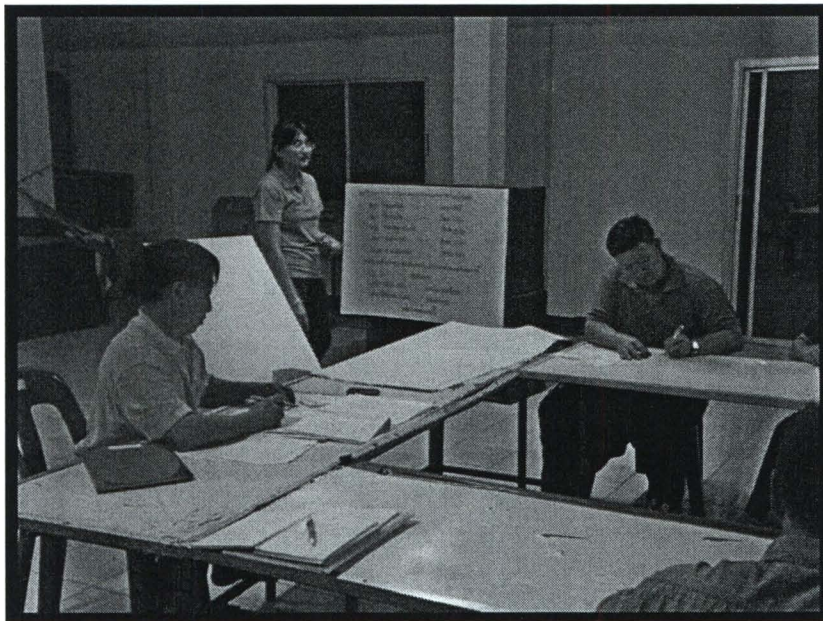
2. กระบวนการทำแผนชุมชน

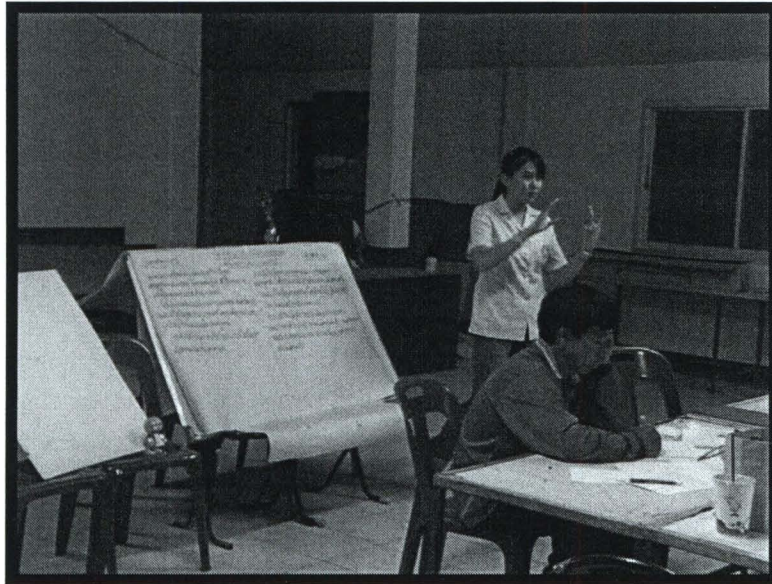
ประชาสัมพันธ์เสียงตามสายในการจัดทำแผนชุมชน

ข้อมูลในการนำเสนอผู้ร่วมจัดทำแผนชุมชน

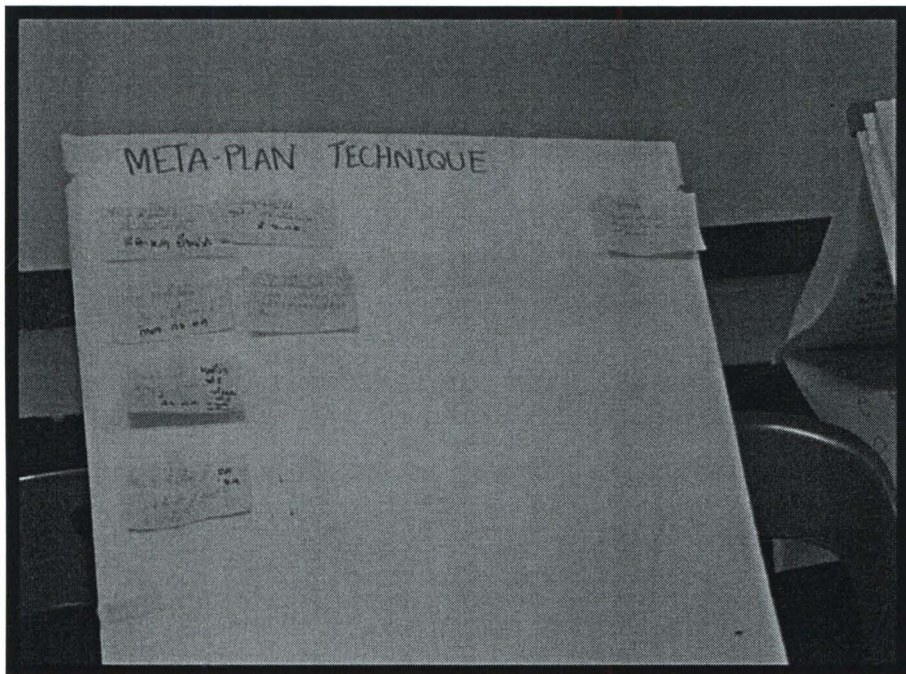
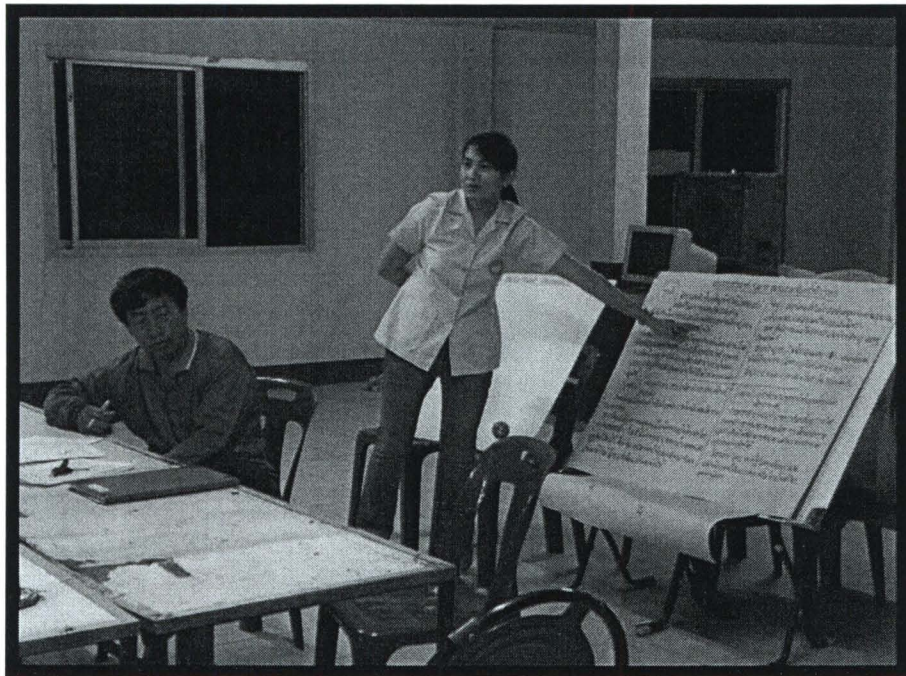
ภาพบรรยากาศการระดมความคิดในการหาศักยภาพชุมชน
การประเมินปัญหา สาเหตุและผลกระทบของปัญหา

ภาพบรรยากาศการระดมความคิดในการหาวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์
และการแก้ไขปัญหาสุขภาพของชุมชน

ภาพบรรยากาศการระดมความคิดในการหาวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์
และการแก้ไขปัญหาสุขภาพของชุมชน

ภาพบรรยากาศการระดมความคิดในการหาวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์
และการแก้ไขปัญหาสุขภาพของชุมชน

3. การทำเวทีประชาพิจารณ์

สถานที่จัดทำเวทีประชาพิจารณ์

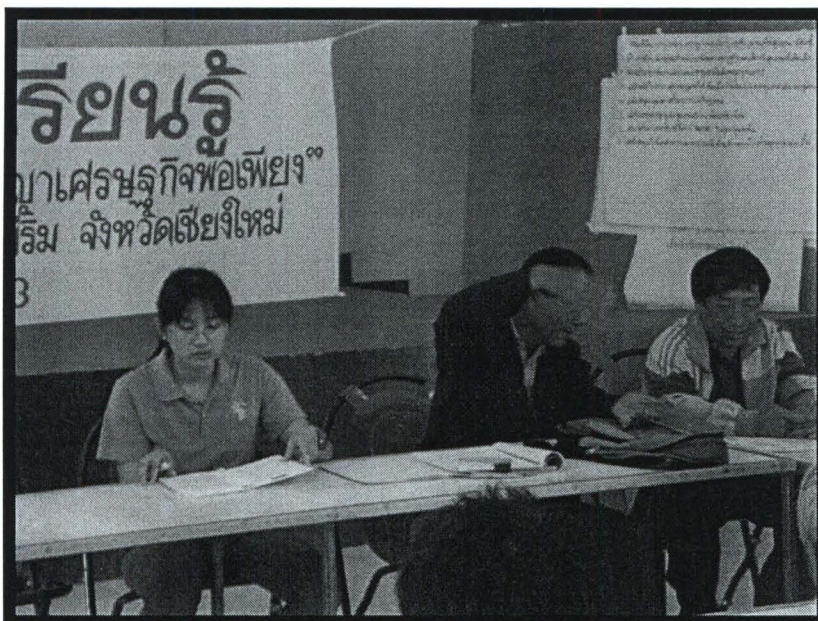
ลงทะเบียนรับเอกสารและอาหารว่าง

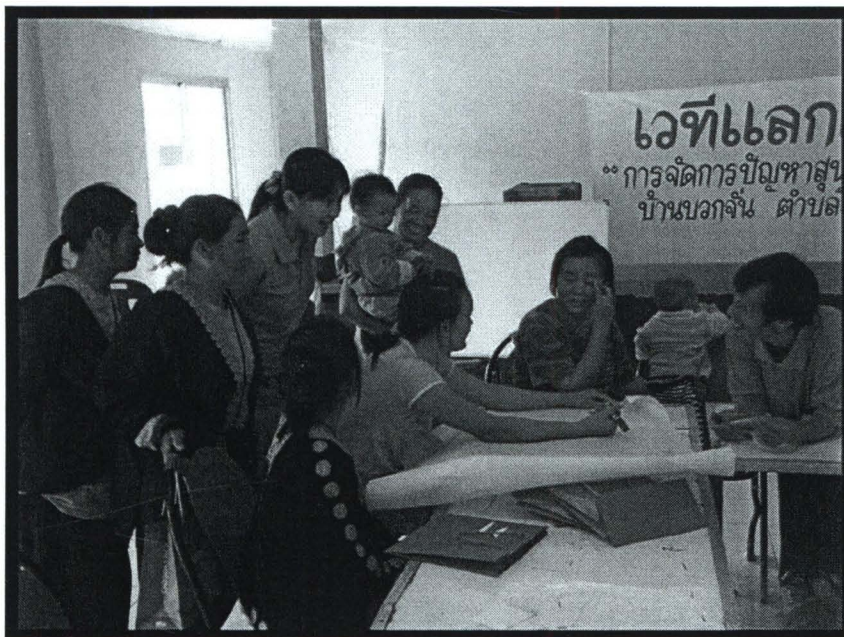
ร่วมกันทำแผนที่ชุมชนระหว่างรอผู้ร่วมเวทีลงทะเบียน

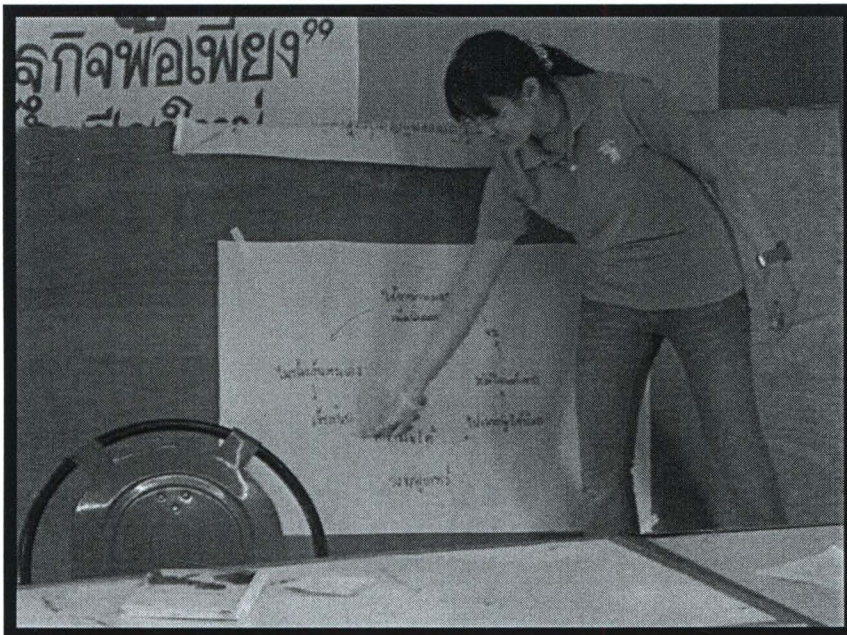
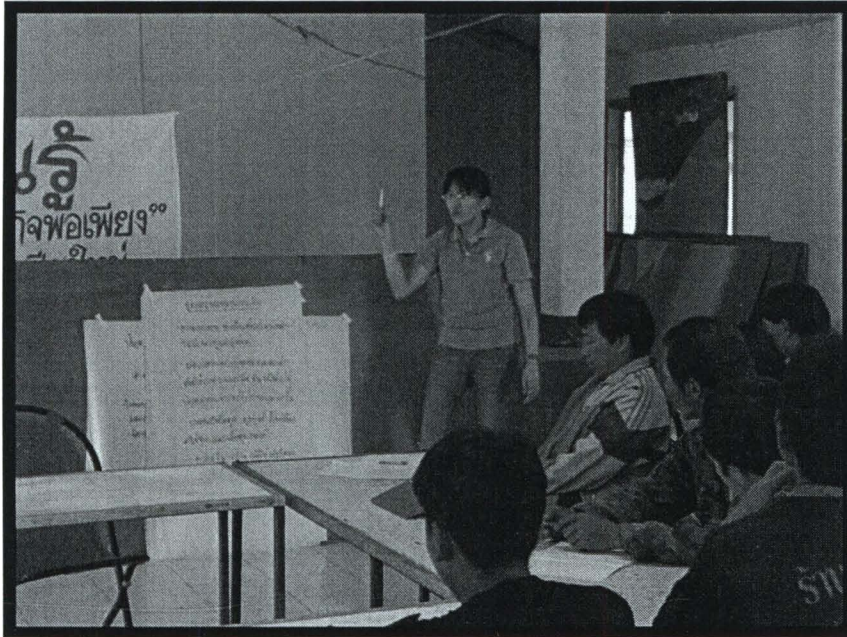
แนะนำตัวทั้งผู้วิจัยและผู้ร่วมเวที

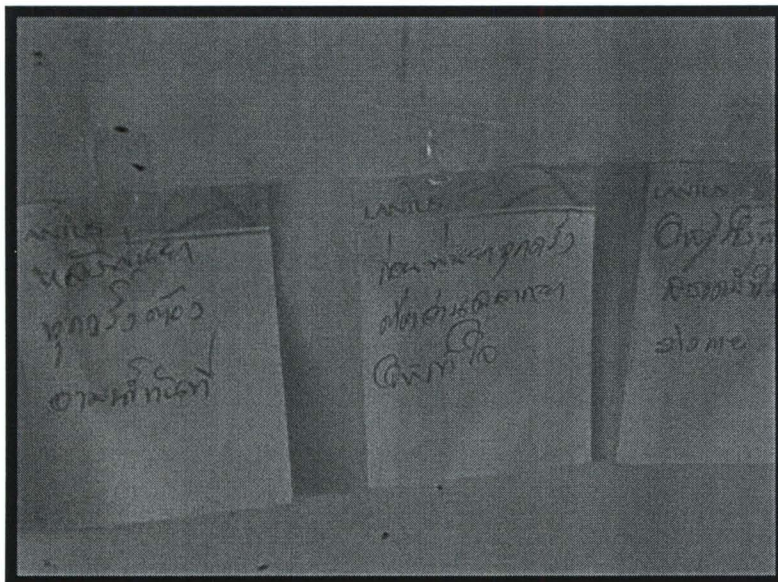
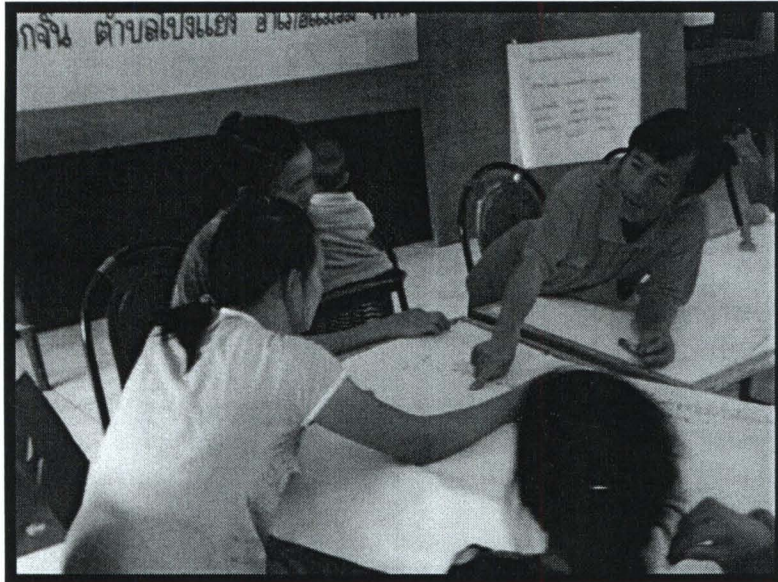
แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสุขภาพพอเพียง

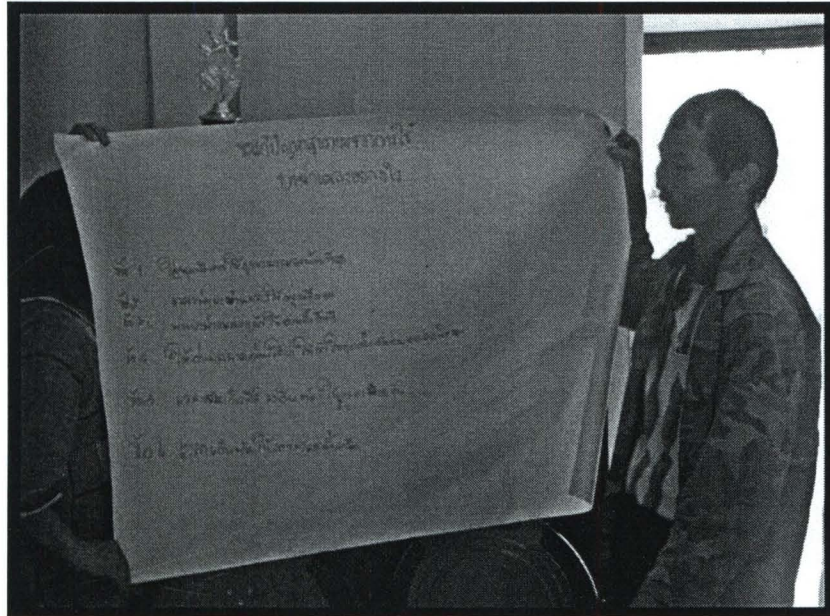
แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสุขภาพพอเพียง

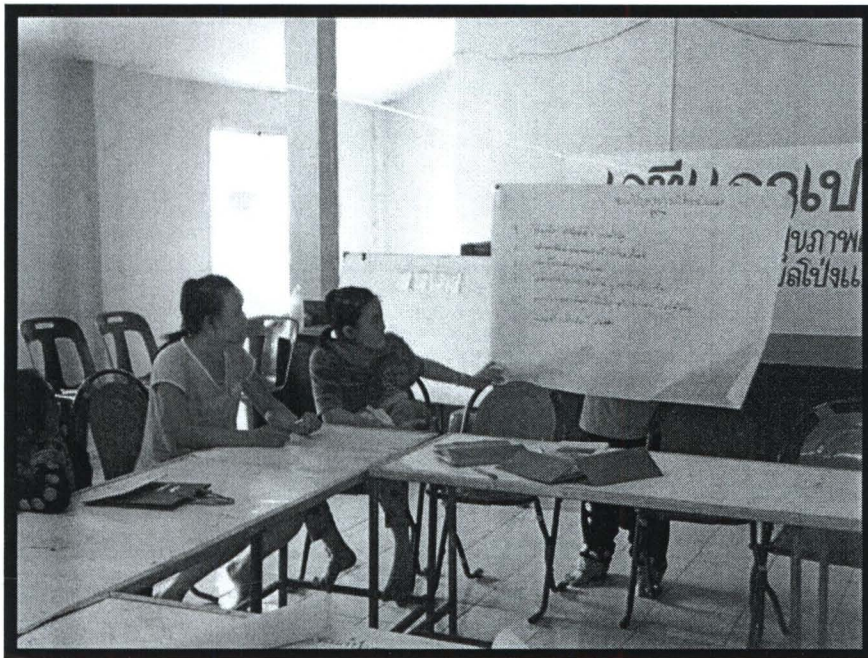
ผู้วิจัยนำเสนอสิ่งที่ได้จากการทำแผนชุมชน

ผู้ร่วมเวทีประชาพิจารณ์แสดงความคิดเห็นต่อแผนชุมชน

ผู้ร่วมเวทีประชาพิจารณ์แสดงความคิดเห็นต่อแผนชุมชน

ผู้ร่วมเวทีประชาพิจารณ์แสดงความคิดเห็นต่อแผนชุมชน

ผู้ร่วมเวทีประชาพิจารณ์แผนชุมชน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล

นางสาวประภามาส อินทราเครือ

วัน เดือน ปีเกิด

28 ตุลาคม 2525

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2537

สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จากโรงเรียนดาราวิทยาลัย
จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ.2540

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียน
ดาราวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ.2543

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียน
วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ จากโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ.2547

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี พยาบาลศาสตรบัณฑิต จาก
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2548 - 2553

พยาบาล (พนักงานมหาวิทยาลัย) ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาล
มหาราชนครเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ.2549 - ปัจจุบัน

พยาบาล (ชั่วคราว) หอผู้ป่วยหนัก ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาล
เซ็นทรัลเชียงใหม่เมโมเรียล จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ.2553 - ปัจจุบัน

พยาบาล หอผู้ป่วยหนัก ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาล
แมคคอร์มิค จังหวัดเชียงใหม่

